

Ravages / Collages

SOLAL MARIOTTE

Une rencontre,
encore au seuil

Lodie Kardouss

Gezien op 15 februari 2026
Rosas, Vorst (Brussel) in het kader
van 164VANVOLXEMOPENING
FESTIVAL

Début 2024, Solal Mariotte fait ses premiers pas dans la création scénique avec 'Collages/Ravages', en duo avec le pianiste Jean-Luc Plouvier de l'ensemble Ictus. L'année suivante, il présente 'Ravages/Collages' avec Lucas Messler, lui aussi membre d'Ictus. Représentée à l'occasion des 30 ans de P.A.R.T.S., cette pièce interroge les codes de la masculinité. J'étais curieuse de voir comment un créateur de 25 ans s'empare de la question de la virilité et des stéréotypes de genre, mais la tentative de rendre les codes de la masculinité plus subtils ne m'a pas complètement convaincue. (NL Vertaling onder)

18 FEBRUARI 2026

La scène est épurée : une station musicale au centre, composée d'une batterie, d'un ordinateur et d'une console électronique, et, juste derrière, cinq néons verticaux. Rien d'autre. Le statement apparaît dès les premiers gestes de Mariotte : Il mime avec ses mains un grand cylindre qui s'élève de sa ceinture jusqu'à sa tête. On visualise bien l'attribut masculin qui s'affirme, déborde du corps et cherche à s'imposer au monde.

Il enchaîne des séquences brèves et rebondissantes, symétriques entre droite et gauche, mêlant rythme et attitude de l'uprock, ce style 'debout et combatif' issu du breakdance. La musique accompagne cette vitalité : Messler déploie un jeu de batterie solide, enrichi d'une groovebox qui superpose patterns et boucles électroniques, instaurant une pulsation puissante, dans un registre résolument viril.

**L'amalgame entre une force que l'on peut
manier et une carapace qui enferme et blesse
crée une certaine confusion.**

Mariotte rythme l'espace avec des mouvements d'air drums doublés de mouth drumming, laisse sa voix vaciller pour suggérer la mue, puis incarne l'enfant jouant aux voitures devenu adulte au volant d'un gros camion. Il fait évoluer le garçon vers l'homme, puis pousse cette transformation à son paroxysme en scandant le slogan "Make America Great Again", renvoyant au président américain, figure d'une masculinité provocatrice et centrée sur la suprématie.

Ce choix de mise en scène, qui relie directement masculin et masculin toxique, me laisse dubitative : l'amalgame entre une force que l'on peut manier et une carapace qui enferme et blesse crée une certaine confusion.

Accentuer les stéréotypes, même pour les dénoncer, me semble une voie dramaturgique simpliste et sans nuance. Cette logique se retrouve dans les costumes de Chiara Mazzarolo: Mariotte porte un ensemble veste-pantalon sobre, sous lequel apparaît un marcel retravaillé en dos nu, puis, lorsqu'il se déshabille, il se retrouve en caleçon rose pailleté. Le contraste entre l'univers du rustre habillé et celui du sensible, exposé, me paraît assez binaire.

La rencontre

Cependant, lorsque le danseur et le batteur interagissent, une fenêtre s'ouvre sur l'idée que le masculin peut s'exprimer avec authenticité à travers des propositions corporelles coopératives.

Malgré la virtuosité à entrer en contact que j'ai pu admirer chez chacun dans d'autres spectacles — Mariotte dans 'Brel', Messler dans 'Le Noir de l'Étoile' — l'exploration de la rencontre demeure ici partielle. Elle est approchée, esquissée, mais jamais pleinement traversée. C'est d'autant plus frustrant que, dans cette proximité générationnelle qui est la leur, l'investigation du masculin — pensée à travers le risque de s'ouvrir à l'autre et à la différence — aurait beaucoup à nous apprendre et pourrait nous bouleverser.

En exagérant certaines manifestations des polarités masculines et féminines, la pièce bascule dans un surjeu qui écrase la délicatesse des intentions. Cela me rappelle un certain système d'enseignement de la danse académique, où les professeurs accentuent les erreurs pour que les élèves les perçoivent — une méthode pratique, mais qui simplifie largement ce qui se joue. Ironie du sort, Mariotte, qui cherche avec cette pièce à contrer l'héritage viriliste de sa formation en breakdance et à explorer de nouvelles nuances du masculin, recourt lui aussi à l'exagération des traits.

'Ravages/Collages' reste une œuvre courte et de jeunesse. Le simple fait de se poser ces questions — sur la masculinité, la sensibilité et la déconstruction des stéréotypes — est déjà une démarche précieuse et nous invite à en faire autant. Avec le temps, l'expérience et la maturité artistique, ces questionnements pourront sans doute trouver des formes plus abouties.

NL Vertaling

Op de drempel nog van een ontmoeting

Begin 2024 zet Solal Mariotte samen met pianist Jean-Luc Plouvier van ensemble Ictus zijn eerste stappen als theatermaker met 'Collages/Ravages'. Het jaar daarop presenteert hij 'Ravages/Collages', ditmaal met Lucas Messler, eveneens lid van Ictus. Dit stuk, opgevoerd ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van P.A.R.T.S., bevraagt de codes van mannelijkheid. Ik was benieuwd hoe een 25-jarige maker het thema van mannelijkheid en genderstereotypen zou aanpakken, maar zijn poging om de codes van mannelijkheid subtieler te maken, overtuigde me niet helemaal.

Het decor is sober: in het midden staat een muziekstation: een drumstel, een laptop en een elektronische console. Daarachter vijf verticale TL buizen. Verder

niets. De boodschap wordt meteen duidelijk bij de eerste bewegingen van Mariotte: met zijn handen verbeeldt hij een grote buis die vanaf zijn middel tot aan zijn hoofd reikt. Duidelijk het mannelijke attribuut dat zich doet gelden, uit het lichaam treedt en zich aan de wereld wil opdringen.

In zijn dans veert hij voortdurend op en neer vanuit de benen terwijl zijn armen als die van een marionet in spiegelbeeld wapperen. Hij voegt aan het ritme zo een up-rock attitude toe. (Up-rock is een stoere en strijdlustige dansvorm afgeleid van breakdance). De muziek ondersteunt deze vitaliteit: Messler levert stevig drumspel, verrijkt met een *groovebox* die er elektronische patronen en loops overheen legt en zo een krachtige puls creëert in een resoluut mannelijk register.

De vermenging van beheerste kracht met het beeld van een pantser dat opsluit en verwondt, zorgt voor verwarring.

Mariotte ritmeert de ruimte met luchtdrummen en monddrummen, laat zijn stem trillen om de verandering te suggereren en belichaamt vervolgens het kind dat met autootjes speelde en nu volwassen is en achter het stuur van een grote vrachtwagen zit. Hij laat de jongen evolueren tot man en drijft deze transformatie dan ten top door de slogan “Make America Great Again” te scanderen; een verwijzing naar de Amerikaanse president die de belichaming is van provocerende, op macht beluste mannelijkheid.

Deze regiekeuze, die mannelijkheid en toxische mannelijkheid direct koppelt lijkt me twijfelachtig: de vermenging van beheerste kracht met die van een pantser dat opsluit en verwondt, zorgt voor verwarring. Die nadruk op stereotypen, zelfs om ze aan de kaak te stellen, lijkt me een simplistische, weinig genuanceerde dramaturgische aanpak. Deze logica zie je ook in de kostuums van Chiara Mazzarolo: Mariotte draagt een sober pak waaronder een marcel met open rug priemt. Als hij zich uitkleedt, blijkt hij daaronder een roze slip met pailletten te dragen. Het contrast tussen het universum van de bruit in pak en dat van de gevoelige, blootgestelde man lijkt me nogal zwart-wit.

De ontmoeting

Wanneer de danser en de drummer met elkaar in interactie treden krijg je nochtans zicht op de mogelijkheid om mannelijkheid authentiek te uiten door fysiek samen te bewegen. Eerder zag ik hoe beide performers virtuozen zijn in contact maken op het podium

Ondanks het virtuoze vermogen om contact te maken dat ik bij beide performers in andere voorstellingen kon bewonderen – Mariotte in ‘Brel’, Messler in ‘Le Noir de l'Étoile’ – verkennen ze hun wederzijdse ontmoeting hier maar ten dele. De ontmoeting wordt aangezet, geschetst, maar nooit volledig ontwikkeld. Dat is des te frustrerender omdat het onderzoek naar het mannelijke – gezien vanuit het risico om zich open te stellen voor de ander en voor het verschil – van deze generatie ons veel zou kunnen leren en ons zou kunnen ontroeren.

Door de spanning tussen mannelijkheid en vrouwelijkheid uit te vergroten vervalt het stuk echter in overdrijving. Dat haalt de subtielere inzet onderuit. Het doet me denken aan een vorm van academisch dansonderwijs, waarin docenten fouten overdrijven zodat leerlingen er oog voor krijgen. Een praktisch aanpak, maar ze versimpelt wel grotendeels wat er speelt. De ironie wil dat Mariotte ook zijn breakdance-opleiding wil doorbreken en nieuwe nuances van het mannelijke wil verkennen.

‘Ravages/Collages’ blijft een kort en jeugdig werk. Het feit alleen om zich vragen te stellen – over mannelijkheid, gevoeligheid en het ontmantelen van stereotypen – is wel een waardevolle benadering: ze nodigt ons uit om hetzelfde te doen. Na verloop van tijd, gewapend met meer ervaring en artistieke maturiteit zullen deze vragen ongetwijfeld meer voldragen vormen aannemen.